

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — **Cena pojedynczego numeru 10 groszy.** Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307 955 — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nad tekstem 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

Pierwsze ostrzeżenia.

Nieobojętną dla lokalnych stosunków jest paląca sprawa ustosunkowania się rządu do polityki obcego kapitału w Polsce.

Dewastacyjna polityka tego kapitału zaczyna się ujawniać coraz bardziej. Po Żyrardowie przyszła kolej na „Współnotę Interesów”, a kto wie, jakie jeszcze odkrycia zostaną w przyszłości dokonane.

Rząd wystąpił energicznie zarówno w jednej, jak i w drugiej sprawie. Nie pomogły takie czy inne wpływy i przyjaźnie. Dobre stosunki kończą się tam, gdzie grozi coś interesowi państwa. Rząd wykazał całkowitą niezależność od wpływów politycznych. Czuwając jedynie nad dobrem społecznym, — przeprowadził równoległe akcję przeciw dewastacyjnej polityce kapitału francuskiego i niemieckiego.

Rola tego kapitału w Polsce, jego działanie na szkodę państwa — dobrze i od dawna znane były szerokim rzeszom robotników i pracowników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach tego typu. Od szeregu lat już pracownicza prasa zawodowa starała się oświecać jaknajdokładniej to zagadnienie.

Nie jest jednak sprawą łatwą znalezienie podstaw prawnych do wytaczania akcji przeciw klusowniczemu przedsiębiorstwu. Cały skomplikowany system budowy współczesnych przedsiębiorstw, ich biurowości, buchalterji, łatwo służyć może do pokrywania najgorszych nadużyć. Fikcyjne odłużanie przedsiębiorstw, bankructwa na szkodę dłużników, a na korzyść bankrutującego są dziś powszechnie na porządku dziennym.

Bilans destrukcyjnej polityki obcego kapitału w Polsce jest — zdaje się — ogromny, bo z pewnością ujawniono zaledwie drobną część jego faktycznych nadużyć.

Kapitał ten działa na szkodę państwa polskiego najrozmaitszymi drogami bezpośrednimi i pośrednimi. W pierwszym rzędzie wywozi olbrzymie sumy pieniężne z Polski pod różnorodnymi pozorami, jak fikcyjne odłużanie przedsiębiorstw i płacenie ogromnych procentów bankom zagranicznym, tworzenie sztucznych nadbudówek: spółek i t. d. dla celów spekulacyjnych, utrzymuje cały sztab wysokopłatnych dyrektorów-obcokrajowców, którzy naturalnie na wet drobnej części swych dochodów nie wydają w Polsce.

Dalej prowadzona jest systematyczna akcja działania na szkodę polskiego przemysłu i polskiego robotnika. Powszechnie znane są już dziś fakty wywożenia maszyn z Żyrardowa zagranicę, jako bezwartościowego szmelcu i montowania ich spowrotem we Francji, przywożenia wyrobów p. Boussac'a do Polski i naklejania na nich etykiet wyrobów Żyrardowskich.

Niemniej znane są historie z roztępieniem przekazywaniem obywatelom przedsiębiorstwom zagranicznym, zamiaszt fabrykom polskim, należącym do tej samej spółki.

Tak właśnie postąpiła w roku zeszłym „Współnota Interesów” przy przetargu w Londynie na dostawę szyn kolejowych, podając znacznie wyższą ofertę ze strony hut Królewskiej i Laury, niż z hut niemieckich, które były reprezentowane przez to samo towarzystwo eksportowe w Hamburgu i przez tegoż samego nawet dyrektora sprzedawcy.

Niemniej poważną bronią w ręku obcego kapitału w Polsce jest cały sy-

stem szantażowania rządu, uzyskiwania szeregu ulg podatkowych i innych dla podtrzymania egzystencji „bankrutujących przedsiębiorstw” — szantażowania nietyko ze względu na konieczność rozwoju przemysłu w Polsce, ale i z uwagi na zagadnienia społeczne z tem związane.

Obcy kapitał, mając decydujący wpływ na większość przedsiębiorstw w drodze uprawiania polityki rujnującej te przedsiębiorstwa, sztucznie wpływać może na zaostrenie kryzysu i zwiększenie bezrobocia.

Ileż to razy kapitał ten walczył z rządem o obniżkę płac w górnictwie i

hutnictwie, grożąc zmniejszeniem eksportu, zamykaniem przedsiębiorstw i wyrzuceniem tysięcy robotników na bruk.

Miarka się już jednak przebrała, przyszedł czas na radykalniejsze uporządkowanie tych stosunków. Jesteśmy za ubodzy, by móc tolerować malwersacje wewnątrz państwa, by stawać się ich ofiarami.

Zbyt ciężką walką okupiliśmy naszą niezależność polityczną, zbyt mozolną pracą krok za krokiem zdobywamy sobie niezawisłość gospodarczą. Nie możemy być biernym obiektem malwersacji wielkich zagranicznych kapitałów, nie możemy narażać się z tego tytułu na niepowetowane straty ekonomiczne i społeczne.

Wyjazd delegacji polskiej na obrady rozbrojeniowe.

Na 10 kwietnia zwołane zostało do Genewy posiedzenie prezydium konferencji rozbrojeniowej.

Porządek obrad zebrania, które dochodzi do skutku po długiej przerwie i kilkakrotnych odraczaniach, nie jest dotąd w szczegółach ustalony. Wiadomo jedynie, iż przewodniczący konferencji rozbrojeniowej, p. Henderson, ma zakomunikować zgromadzonemu przebieg swoich rokowań z kilkoma rządami państw europejskich na temat możliwości uzyskania jakiegokolwiek porozumienia w sprawach rozbrojeniowych. Ostatnio p. Henderson bawił w Londynie, a w drodze do Genewy zatrzyma się w Paryżu

dla odbycia narady z ministrem spraw zagranicznych Francji p. Barthou.

Być może, iż te ostatnie rozmowy pozwolą p. Hendersonowi ostatecznie ustalić porządek obrad prezydium konferencji rozbrojeniowej.

Polska reprezentowana będzie przez stałego delegata przy Lidze Narodów min. Edwarda Raczyńskiego, przewodniczącego delegacji polskiej na konferencję rozbrojeniową gen. Burhardt-Bukackiego i sekretarza tej delegacji radcę Tytusa Komarnickiego.

Gen. Burhardt-Bukacki i radca Komarnicki wyjechali wczoraj do Genewy.

Polska zadowolona z przedłużenia paktu o nieagresji

WARSZAWA. Przedłużenie na lat 10 paktu o nieagresję pomiędzy Rosją sowiecką a państwami nadbałtyckimi zostało powitane w Warszawie z największym zadowoleniem.

Dążeniem polskiej polityki zagranicznej jest umocnienie podstaw pokoju w Europie, a w szczególności na wschodzie Europy. Nowy pakt oznacza zaś bardzo poważny etap w dziele tej pożądaney pacyfikacji stosunków. Podstawą pacyfikacji jest bezpieczeństwo każdego z państw z osobna. Polska widzi więc poważną gwarancję pokoju w nowych gwarancjach bezpieczeństwa, jakie państwa bałtyckie uzyskały.

Okres 10-letni w umowach politycznych między państwami jest okresem długim jak na powojenne tradycje w stosunkach wschodniej i środkowej Europy. Trzeba powiedzieć, że dopiero Polska w znanej umowie z Niemcami po raz pierwszy dała przykład w tym kierunku, przykład ten znalazł obecnie oddźwięk w umowach rosyjsko-bałtyckich. Polska dyplomacja ma więc wszelki powód do zadowolenia, ponieważ w ten sposób znów staje się jasne, że Rzeczpospolita jest w Europie wschodniej i środkowej szermierką pokoju i normalizacji stosunków i że w tym kierunku „tworzy szkołę”.

Sowiety nie będą żądać rewizji granic.

MOSKWA. Jak już wczoraj donosiliśmy, podpisany został protokół o przedłużeniu paktów nieagresji i konwencji koncyliacyjnych między ZSRR z jednej strony, a Estonją, Łotwą i Litwą z drugiej.

Po akcie podpisania wygłosił przemówienie komisarz Litwinów, a w imieniu posłów państw bałtyckich poseł litewski Bałtruszajtis.

Litwinów podkreślił, że 10 lat, na jakie przedłużono pakt, jest rekordowym terminem do tego rodzaju zobowiązań. Propozycje sowieckie nie mają charakteru tymczasowości, oznaczają natomiast stałą, bezterminową politykę pokoju, której ważkim czynnikiem jest zachowanie niepodległości młodych państw.

Mówca zaznaczył dalej, że akcja ta została podjęta w atmosferze zaostrażającej się sytuacji międzynarodowej, pod-

czas gdy nie słyhać o możliwości i środkach, mających na celu odwrócenie od ludzkości nadciągającej katastrofy wojny. Rządy i mężowie stanu odnoszą się do tej kwestji z fatalizmem i conajwyżej myślą o wyścigu zbrojeń, który jedynie zachęca do wojny.

Dalej komisarz Litwinów zaznaczył, że polityka państwa sowieckiego będzie nadal dążyła, aby i inne państwa przyłączyły do sprawy zachowania pokoju.

Państwo sowieckie nie zna tych stosunków i nigdy nie żądało i nie zamierza żądać rewizji istniejących traktatów.

Przemówienie swe komisarz Litwinów zakończył słowami, że przy apelu państw, zainteresowanych w zachowaniu i konsolidacji pokoju, państwo sowieckie zawsze odpowie: „Obecne”.

Poprawa stosunków nad granicą polsko - niemiecką.

WILNO. Na pograniczu polsko-pruskim zauważono poprawę stosunków sąsiedzkich. Od dłuższego czasu nie notują tam zajęć granicznych, ani represji wobec ludności polskiej, zamieszkałej w granicznym pasie. Ostatnie konferencje graniczne polsko-pruskie w okolicy Filipowa doprowadziły do załatwienia wielu spraw, dotyczących ludności pogranicza. M. in. unormowano sprawę wydawania przepustek granicznych dla rolników.

Gdynia imponuje Niemcom.

GDYNIA. „Westdeutscher Beobachter” w Kolonii zamieszcza dłuższy artykuł specjalnego wysłannika, poświęcony Gdańskowi i Gdyni. Autor artykułu pisząc o Gdyni z podziwem podkreśla imponujący rozwój miasta i portu i zaznacza, że spacer po Gdyni jest prosto przeżyciem.

Budowa portu drzewnego w Gdyni.

GDYNIA. Dnia 31 marca br. podpisana została umowa pomiędzy skarbem państwa a spółką „Paged” na budowę portu drzewnego w Gdyni. Umowa przewiduje udział spół. „Paged” w kosztach budowy oraz uruchomienie części terenu jeszcze w ciągu roku bieżącego. Spółka „Paged”, eksportująca materiały drzewne głównie z lasów państwowych oraz częściowo i prywatnych, do wszystkich części świata (jak dotąd z wyjątkiem Australji), uzyskała w ten sposób stały punkt oparcia w Gdyni.

Port drzewny spółki „Paged” obejmuje 120.000 metrów kw. pod Oksywiem, w bezpośrednim sąsiedztwie z terenami marynarki wojennej. Roboty wstępne, polegające na wzbijaniu próbnym pilotów i pogłębieniu basenu, zostały już rozpoczęte i prowadzone są w szybkim tempie.

Za uniewinnienie Polaków przymusowy urlop zdrowotny.

MORAWSKA OSTRAWA. Tutejszy „Duch Czasu” donosi, że nadradca sądowny w Morawskiej Ostrawie Franciszek Streiter, który przewodniczył w procesie przeciwko prof. Kulisiewiczowi oraz literatowi Kaszyczkemu i wydał, jak wiadomo, wyroki uniewinniające obu Polaków, odchodzi nagle z polecenia lekarza na urlop zdrowotny. Pismo dodaje, że urlop ten potrwa conajmniej pół roku.

Misja Litwinowa w Genewie.

MOSKWA. W najbliższych dniach komisarz Litwinów wyjeżdża do Genewy, dokąd zamierza przybyć 10 b. m. Wiadomość o projektowanym spotkaniu z min. Titulescu w sprawie nawiązania stosunków pomiędzy ZSRR a Małą Ententą według opinii moskiewskich kół politycznych, jest wysoce prawdopodobne.

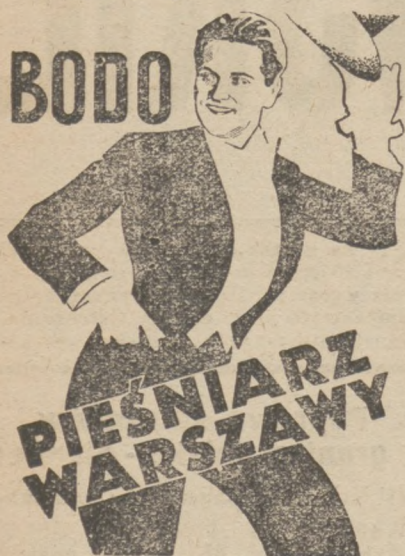
Nowe represje wobec Polaków na Litwie.

KOWNO. Ostatni numer „Wiadomości Urzędowych” przynosi nowelę do ustawy o powszechnym nauczaniu. Nowela dotyczy nauczania prywatnego w domach. Według niej prywatnie mogą uczyć dzieci tylko rodzice, albo rodzeństwo. Raz lub dwa razy do roku ucząca się młodzież podlega egzaminowi w szkołach powszechnych. Wrazie ujemnego wyniku egzaminu dzieci muszą być oddane do szkół publicznych.

Nowelę tę wprowadzono już w życie

KINO „EDEN” Aleja 12

Dziś Przebojowy Program Świąteczny!

Tylko u nas:
Najnowszy Film Polski!

w roli tytułowej Eugeniusz Bodo

Nad program: Najnowsze dodatki

w powiatach poniewieskim i sejneńskim. Stoi ona w związku z ostatnim! represjami ljtewskimi wobec polskiej ludności.

Nowy ambasador sowiecki w Warszawie.

MOSKWA. Ukazał się dekret, podpisany przez prezesa CKW. Kalinina, odwołujący posła ZSRR. w Warszawie, p. Antonowa Owsiejenkę i mianujący ambasadorem ZSRR. w Warszawie p. Jakóba Dawtjana, ostatnio posła ZSRR. w Atenach, uprzednio zaś posła w Teheranie oraz długoletniego pierwszego radcę ambasady sowieckiej w Paryżu.

37 gospodarstw pastwą płomieni.

RÓWNE. Wieś Małą Solpę, w pow. równieńskim nawiedził olbrzymi pożar, którego pastwą padło 37 gospodarstw.

Pożar powstał prawdopodobnie skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem w zabudowaniach Jewdocha Jaromoluka. Silny wiatr przerzucał snopy iskier na sąsiednie zabudowania i niebawem całą wieś objęło morze płomieni. Spłonęło 80 budynków, inwentarz żywy i martwy, kilka osób uległo poparzeniu. W czasie pożaru rozgrywały się wstrząsające sceny. Straty są olbrzymie.

Apel premiera Doumergue do urzędników.

PARYŻ. „Wyczerpaliśmy wszystkie inne środki, jesteśmy zmuszeni zwrócić się do was”—w tych słowach premier Doumergue apelował wczoraj do ofiarości urzędników państwowych, aby przyjęli ciężary, nałożone na nich wczorajszymi dekretemi, nie ukrywając, że w przeciwnym razie grozi zamknięcie kas państwowych i inflacja.

Mimo dramatycznych wysiłków premiera Doumergue'a wśród mas urzędniczych panuje nadal niebezpieczne wrzenie. Istnieje obawa wybuchu zamieszek, do których nawołuje otwarcie prasa skrajnie lewicowa.

Łagodny wyrok na sprawców zamachu na śp. Ducę.

BUKARESZA. Pa trzecztygodniowym przewodzie sądowym zakończyła się rozprawa w sądzie wojskowym przeciwko zamachowcom na śp. premiera Ducę. Trzej główni oskarżeni, a mianowicie bezpośredni sprawca zamachu student Constantinescu oraz dwaj jego współnicy skazani zostali na dożywotnie więzienie, zaś reszta oskarżonych w liczbie 9 zostało uniewinnionych od winy i kary.

Wśród uwolnionych znajduje się rów

Dźwiękowy Kino-Teatr „STYLOWY”

Dziś i dni następnych
Największa i najweselsza komedia
wojskowa p. t.

Parada Rezerwistów

ADOLF DYMSZA — Strzelec rezerwy
STANISŁAW SIELAŃSKI — St. strzelec rezerwy
TOLA MANKIEWICZÓWNA — Dyrygentka.

Kilkadziesiąt osób zatrutych chlebem z arsenikiem.

POZNAŃ. W Grodzisku niedaleko Poznania po spożyciu pieczywa z piekarni Titzmana zachorowało nagle kilkadziesiąt osób z objawami zatrucia arsenikiem i fosforem.

Stan chorych był bardzo groźny, to też lekarz miejski przystąpił do energicznej akcji ratunkowej. Po kilku godzinach choroby, jedna z pośród zatrutych osób, Włoszyńska, żona miejscowego rzeźnika, zmarła. Ponadto kilka osób walczy ze śmiercią.

Policja na wiadomość o wypadku wdrożyła szczegółowe dochodzenie. Ustalono, że arsenik dostał się do mąki, z której wypieczono chleb. W pierwszym dniu dochodzeń przeprowadzono również sekcję zwłok ś.p. Włoszyńskiej. Zatrucie ciasta nastąpiło wskutek wyspa-

nia przez pomyłkę do mąki trucizny na szczury. Truciznę tę piekarz przechowywał w piwnicy.

Krytycznego dnia przed wypiekiem chleba Titzman posłał swojego czeladnika Strzykałę do piwnicy, polecając mu przynieść torebkę z cukrem. Czeladnik przyniósł znaną torebkę i nie badając jej zawartości wysypał ją do mąki, z której następnie upieczono chleb. Jak się okazało był to arsenik z fosforem, przygotowany jako trucizna na szczury.

W związku z tym okropnym wypadkiem władze policyjne aresztowały piekarza Titzmana oraz niejakiego Sejpolda, który dostarczył piekarzowi trucizny. Czeladnika Strzykałę nie aresztowano, ponieważ uległ również zatruciu i przebywa w szpitalu.

Urzednicy francuscy chcą odpowiedzieć strajkiem na obniżkę poborów.

PARYŻ. Uchwalone przez radę ministrów uchwały oszczędnościowe, zmierzające do zrównoważenia budżetu, a szczególnie punkt, dotyczący obniżki uposażeń urzędniczych o 5 do 10 proc., wywołały burzę żywiołowych protestów organizacji urzędniczych.

Pierwsi odezwali się urzędnicy pocztowi, wśród których przeważają socjaliści.

Na specjalnie zwołanym zebraniu uchwalono walczyć do ostateczności z pomysłami jakichkolwiek obniżek płac. Rozważano nawet ogłoszenie generalnego strajku.

Wczoraj popołudniu odbyły się zebrania dalszych organizacji urzędniczych na których wypowiedziano się stanowczo przeciwko redukcji uposażeń. Dalsze

protesty spodziewane są w dniu dzisiejszym.

Nie ulega wątpliwości, że rząd będzie musiał walczyć z wielkimi trudnościami w urzeczywistnieniu swego planu oszczędnościowego, tembardziej, że uchwalone ustawy przewidują zmniejszenie deficytu budżetowego o 2,5 miljarda a trzeba znaleźć jeszcze pokrycie na dalsze półtora miljarda.

Zdaje się, że rząd będzie musiał, mimo wszystko zażądać także ofiar od emerytów wojennych, co znowu wywoła falę protestów.

Prasa paryska pochwała naogół zarządzania oszczędnościowe rządu, jedynie socjalistyczny „Populaire” ostro atakuje rząd, twierdząc, iż uchwalone ustawy wskazują, że rząd wkracza na drogę ślepej polityki deflacyjnej.

Aresztowani gangsterzy nie są mordercami sędziego Prince'a?

PARYŻ. Winni czy niewinni? — pytanie to powtarza dziś wśród rosnącego rozgorączkowania cała Francja, stojąca bądź po stronie trzech gangsterów barona de Lussatsa, Venturo i Spirito, to znowu po stronie tajemniczego detektywa Bonyego, który spowodował ich aresztowanie pod zarzutem zamordowania sędziego Prince'a.

Ogłoszony wreszcie raport Bonnyego nie zawiera nic konkretnego, co by dowodziło, że trzech gansterzy brali rzeczywiste udział w zbrodni. Oskarżenie opiera się wyłącznie na doniesieniach kilku bandytów, a zarazem konfidentów policji.

Dzienniki przynoszą sensacyjne szcze

gół burzliwego życia barona de Lussatsa. Jak się okazuje, w paryskim mieszkaniu Lussatsa ukrywał się w swoim czasie Schwarzbard, morderca atamana Petlury. Kiedy przed kilku laty policja paryska została powiadomiona o zamachu planowanym na życie obecnego króla rumuńskiego, ówczesnego ks. Karola, Lussats otrzymał misję przybocznego strażnika osoby ks. Karola.

Obrońca gangsterów adwokat Peccali uważa oskarżenie swych klientów za zwykłą komedię. Przygotowuje on na najbliższe dni sensacyjne wystąpienie, które ma spowodować, według jego twierdzenia, natychmiastowe uwolnienie trzech gangsterów.

Dziś! „Ziemia pragnie” — prod. „Sow-Kino” Dziś!

niez przywódca rozwiązanej „żelaznej gwardii” Codreanu, oraz narzeczona Constantinescu. Łagodny wyrok wywołał w stolicy rumuńskiej wielkie wrażenie.

6 samolotów wyruszy do obozu rozbitków.

MOSKWA. Lotnicy Doronin, Gołyszew i Wodopianow wylądowali w Anadyrze. Lotnicy Kamarnin, Mołokow i Flenin przygotowują się do startu z przylądka Wellen na przylądek Wankarem, skąd wszystkie 6 samolotów będą usiłowały dotrzeć do obozu rozbitków.

Pole lodowe, na którym znajduje się obóz, przestało się poruszać w kierunku brzegu. Nastroj w obozie dobry.

Warunki atmosferyczne w ciągu najbliższych 24 godzin zapowiadają się dobrze, wobec czego należy oczekiwać, iż nastąpią próby lotów z przylądka Wankarem i Wellen.

Stawiska nad trumną męża.

PARYŻ. Czarno ubrana kobieta strzeżona przez trzech detektywów płakała wczoraj długo nad ołowianą trumną na opustoszałym o tej porze paryskim cmentarzu Pere Lachaise. Była to Stawiska, która odprowadzała zwłoki swego męża. O świącie trumnę opuszczono do gro-

bowca rodzinnego Stawiskich, ozdobionego olbrzymim krzyżem, wykutym w marmurze.

Jak wiadomo, zwłoki Stawiskiego ekshumowano przed dwoma tygodniami z cmentarza w Chamonix i przewieziono do Paryża celem ponownej autopsji. Autopsja nie dała żadnego konkretnego wyniku. Stwierdzono, że Stawiski zginął od jednej kuli, która przebiła mu czaszkę.

Tajemnica śmierci największego oszusta wszystkich czasów pozostała nierozwiązana.

Genjalny kawał oszustów w Bukareszcie.

BUKARESZA. Prasa tumańska donosi o niezwykle oszustwie, którego ofiarą padł zarząd tramwajów miejskich w Bukareszcie.

Rano podczas uruchamiania tramwajów zgłosiło się do remizy trzech osobników w mundurach konduktorów, którzy wzięli tramwaj z przyczepką ruchliwej linii nr. 15 i jeździli na nim cały dzień zgodnie z przepisami jazdy, sprzedając podróżnym fałszywe bilety, nie ściągając na siebie podejrzania kontrolerów. Wieczorem pomyslowi rabusie pozostawili tramwaj na jednej z mało ruchliwych ulic i zniknęli, unosząc cało

Kino „LUNA”

DZIŚ!

Wielkie święto dla miłośników filmu!

Artystyczna sensacja p. t.

WUJ MOZES

w-g wszechświatowej sławy powieści
genjalnego Szaloma Asza.

Nad program: Piękne dodatki dźwiękowe.

Na scenie zespół artystów scen warszawskich daje REWJĘ śmiechu, piosenki, tańca

SZALONA ZABAWA

Gościnnie wystąpią: ulub. całej Polski

Tadeusz FALISZEWSKI

Lopek Boruński, Z. Maglerówna,

F. Evening i duet tan. Lilian and Fred

dzienne inkaso wynoszące około 20 000 lei.

Strajk generalny w Saragossie.

MADRYT. Syndykaliści wspólnie z socjalnymi demokratami proklamowali w Saragossie 48-godzinny strajk generalny, paraliżując znowu na pewien czas życie w mieście.

Miejscowy prezydent rządowy ogłosił strajk za nielegalny i powierzył policji i wojsku utrzymanie w ruchu zakładów użyteczności publicznej.

W Madrycie dokonano kilku zamachów, przyczem zastrzelono jednego policjanta.

W czasie gaszenia pożaru pewnej fabryki kilku strażaków odniosło ciężkie rany.

W jeden dzień zebrano 150 milionów funtów.

LONDYN. Subskrypcja 3-procentowej pożyczki emitowanej przez skarbowy angielski, otwarta wczoraj rano, została zamknięta już o godz. 11.30.

Pożyczka wynosi 150 milj. funtów szterlingów na 3 procent. Kurs emisyjny wynosi 98 za 100. Pożyczka spłacona będzie w okresie od r. 1959 do 1869. Suma uzyskana z powyższej pożyczki przeznaczona jest na spłatę 4-o procentowych bonów skarbowych w wysokości 105 milionów funtów szterlingów, których termin płatności upływa 15 kwietnia.

Pozostałe 45 milionów funtów szterlingów będą zużyte na konsolidację części długu bieżącego.

Znaleziono sposób leczenia morfinistów!

Na ostatnim posiedzeniu Akademii Medycznej przedstawili dr. Delaville i dr. Roger Dupouy nowy, definitywny sposób leczenia morfinistów. Sposób ten polega na iniekcjach oliwy i oleju rycynowego zemulgowanych w surowicy z lecytyną. Wyleczenie następuje po upływie jednego tygodnia.

Jak wiadomo, odzwyczajanie morfinistów od ich nałogu, było dotąd niesłychanie trudne. Morfina była bowiem wiązana przez tłuszcz, znajdujący się w najżywniejszych komórkach nerwowych. Wskutek tego organizm był zatruty i domagał się coraz to nowych dawek trucizny.

Już dawniej znany był odtruwający wpływ oleju kamforowego, który usuwał trującą domieszkę morfiny z żywych komórek nerwowych. Nie można było jednak tej metody stosować dla radykalnego leczenia, ponieważ działanie oleju kamforowego było zbyt słabe. Teraz dopiero przekonali się Delaville i Dupouy, że analogiczne, jednak nieporównanie silniejsze działanie posiada emulsja oleju uzyskanego z oliwek i oleju rycynowego, w zwyczajnej surowicy z dodatkiem lecytyny.

Iniekcje nowego lekarstwa zastosowano po raz pierwszy na pięćdziesięciu morfinistach w szpitalu Henri-Rousselle w Paryżu. W ciągu 5 do 7 dni, wszyscy morfiniści zostali wyleczeni z ich nałogu.

Ci zaś, którym jedna kuracja nie wystarczyła, odbyli dodatkowo drugą, kilkudniową kurację i zostali również definitywnie wyleczeni.

Zdaniem specjalistów, metoda Delaville'a i Dupouy'a stanowi definitywne rozwiązanie problemu leczenia morfinistów.

W kilku wierszach.

— W najbliższych dniach należy o czekać nominacji posła naszego w Moskwie, p. Juljusza Łukasiewicza, na ambasadora.

— Wobec nawiązania bliższego kontaktu politycznego i gospodarczego z Niemcami, ostatnio zauważono wzrost obrotu handlowego między Polską a Prusami Wschodnimi.

— We Lwowie zmarł w 48 roku życia poseł z klubu BBWR. dr. Roman Stroynowski, właściciel dóbr, prezes Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego.

— W oficjalnym śpiewniku hitlerowskich oddziałów bojowych umieszczona została pieśń bojowa p. t. „Sieg heil Victoria“, jedna ze strofek tej pieśni zachęca do odebrania Polsce t. zw. niemieckiej Marchji Wschodniej, nazywając Polaków „verfluchte Polacken“.

— Odbyło się w PKO. pod przewodnictwem dra Henryka Grubera, prezesa PKO., posiedzenie Państwowego Syndykatu Bonów Funduszu Inwestycyjnego, na którym ukonstytuował się komitet wykonawczy oraz został przyjęty regulamin nowopowstałej organizacji.

— Znakomity lotnik amerykański, płk. Lindbergh, zawiadomił ambasadora sowieckiego w Waszyngtonie, że gotów jest wziąć udział w akcji, zmierzającej do uratowania rozbitków „Czeluski“. Rząd rosyjski zawiadomił sławnego lotnika, że z radością powita jego udział w akcji ratunkowej.

— Adwokat Insulla odbył dłuższą rozmowę z premierem greckim Tsaldarisem. Doradcy prawni Insulla dążą bowiem do tego, żeby sprawę Insulla przedłożyć haskiemu Trybunałowi Rozjemczemu. W tym celu pragną też pozyskać poparcie rządu greckiego.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sobota 7 kwietnia. Epifaniasz. Wschód słońca o g. 5.09. Zachód o g. 18.26

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: II Aleja, Ostatni Grosz.

W nocy z soboty na niedzielę: I Aleja, Wieluńska.

Dekret o wstrzymaniu eksmisyj mieszkaniowych. Dziś lub jutro ma być ogłoszony dekret P. Prezydenta Rzplitej, przedłużający do 1 października moratorium mieszkaniowe dla jedno i dwuizbowych mieszkań, zajmowanych przez bezrobotnych i zubożałych lokatorów. Aby zapobiec ewentualnym eksmisjom w okresie przejściowym, Ministerstwo Sprawiedliwości zarządziło, aby sądy niedopuszczały do eksmisyj z mieszkań, objętych moratorium.

Wymiar podatku od nieruchomości a obniżka komornego. Doniosłe orzeczenie wydał świeżo Najwyższy Trybunał Administracyjny w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości w związku z komornem lokatorskim:

Właściciel domu zawiadomił Magistrat, że lokatorom, którzy dotychczas płacili komorne według stawek z czerwca r. 1924, komorne to obniżył, wobec czego prosił o wzięcie pod uwagę tej obniżki przy wymiarze podatku od nieruchomości i stosowne obniżenie podatku.

Magistrat a następnie Izba Skarbowa podanie powyższe załatwiły odmownie, uzasadniając, że ponieważ nieruchomości podlega ustawie o ochronie lokatorów, za podstawę przeto wymiaru służy podstawowe komorne z r. 1914.

Na skutek skargi od powyższego orzeczenia wniesionej w imieniu właściciela domu przez adw. Kazimierza Cohna—Najwyższy Trybunał Administracyjny orzeczenie Izby Skarbowej uchylił.

Trybunał uznał, że podstawą wymiaru podatku od nieruchomości jest komorne płacone przez lokatorów, niezależnie od tego, czy komorne to równe jest komornemu z czerwca 1914 r., czy niższe od niego.

Komisje szacunkowe dla ustalania majątku spółek akcyjnych.

W najbliższym czasie powołane zostaną do życia komisje szacunkowe do ustalania wartości majątku spółek akcyjnych.

W skład każdej komisji wejdą — jak

Nic tak nie zdoła Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęguje powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.

Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam, słośnając

Krem i mydło „LACTOLIN“

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

WAŻNE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I BUDUJĄCYCH!

CEGLA MASZYNOWA

w pierwszym gatunku i w każdej ilości, z natychmiastową dostawą polecają

Zakłady Ceramiczne „Anna“ D. S. Zandberg
Al. Kościuszki 21. — Telefon 17—49.

KUPON ULGOWY

dla czytelników „SŁOWA CZĘSTOCHOWSKIEGO“
do kinoteatru „ATLANTIC“

na wspaniały pod-
wójny program: — **ZIEMIA PRAGNIE** (Ziemia Żądleń) — artystów
Moskiewskiego Państw. Teatru Kiry Andronnikowej i Michała Winogradowa.
Drugi pro-
gram: — **Czterech uciekinierów** — głównej **TOM MIX**

Okaziciel niniejszego kuponu ma prawo do nabycia 1 biletu zniżkowego: na III miejsce 25 gr., II miejsce za 35 gr., na I miejsce za 50 gr., do łoża 80 gr., waz z wszelkimi nadprogramowymi dopłatami.

Należy wyciąć i przedłożyć w kasie Kinoteatru „ATLANTIC“

Nieważny w niedzielę i święta.

ustaliło Ministerstwo Przemysłu i Handlu — dwaj członkowie każdorazowo wyznaczeni przez ministra z pośród kandydatów, wskazanych przez Izby przemysłowo-handlowe.

Min. Przemysłu i Handlu ma ustalić skład komisji w poszczególnych wypadkach, albowiem chodzi o odpowiedni dobór członków komisji, którzy powinni posiadać duże kwalifikacje fachowe.

Uwaga legionistów! Zarząd oddz. Związku Legionistów Polskich w Częstochowie przypomina, iż w sobotę, 7 b. m., o godz. 17-tej, odbędzie się w lokalu Związku miesięczne zebranie informacyjne. Obecność wszystkich członków oddziału obowiązkowa.

Stowarzyszenie uczestników ruchu niepodległościowego „Zarzewie“ w Częstochowie. Z ramienia zarządu głównego „Zarzewia“ w Warszawie został powołany na terenie naszego miasta Komitet organizacyjny „Zarzewia“, w skład którego weszli pp.: komisarz miasta J. Mackiewicz, dyr. D. Zbierski i prof. Z. Wróbel.

Komitet organizacyjny Stowarzyszenia prosi wszystkich b. członków uczestników ruchu niepodległościowego („Zarzewia“, „Polskich drużyn strzeleckich“, „Drużyn Bartoszewskich“, „Drużyn Podhalańskich“, „Legii Niepodległości“, „Znicza“, „Kuznicy“ i „Promienia“, by zechcieli zgłaszać się na członków „Zarzewia“. Członkami Związku Zawieckiego mogą być również czynni oficerowie W. P.

Na czele zarządu głównego stoją: b. szef kancel. cyw. Prezydenta Rzplitej Bronisław Helczyński i przew. sekcji hist. Konstanty Zachert.

Sekretarjat „Zarzewia“ przyjmuje wpisy na członków codziennie od godz. 15 — 17-tej, ul. Śląska 4, pr. ofic. m. 7.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone numerami: 15502, 23448, 12439, 32410, 4042, 17120, 34991 we wszystkich 10-ciu serjach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1933 roku,

Wylosowane bony wykupywane są w kasach skarbowych po 100 złotych za 25-złotowy bon.

Referaty postów BBWR. W sobotę, 7 kwietnia b. r., o godz. 18 tej, w sali Ogniska Obrony Niepodległości im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego przy ul. Pułaskiego Nr. 2 w Częstochowie będą wygłoszone referaty przez postów BBWR.

1. p. Dyboskiego — o polityce zagranicznej,

2. p. Bogdaniego — o Konstytucji. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe. Sympatycy i goście mile widziani.

Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą.

O rozszerzenie akcji oddłużeniowej na przemysł i handel. Organizacje gospodarcze podjęły kroki w kierunku zaktualizowania sprawy oddłużenia przemysłu i handlu

Sfery gospodarcze podnoszą, że zarządzenia oddłużeniowe winny objąć opieką wszystkie ogniwa transakcyjnej kredyty, a więc również przemysłowca i kupca, będących z tytułu transakcji z rolnikiem nie tylko wierzycielami tego rolnika, lecz również dłużnikiem swego kredytodawcy. Organizacje kupieckie podnoszą, że kredyt towarowy jest dla rolnika podstawową formą kredytu i powinien przez należytą opiekę być i w przyszłości zachowany.

Imponująca wystawa książki.

W sali Rady Miejskiej, oświetlonej przystojonej w schludne szaty, rozlokowała się już imponująca wystawa książki polskiej — pierwszej w Częstochowie tego rodzaju zjawisko i jako widomy znak dzielnej inicjatywy i wyteżonej pracy. Tysiące dzieł rozlokowanych na stoiskach wprost oszałamia. Najbogatsze firmy wydawnicze. Arcta, Gebethnera i Wolfa, „Trzaski, Everta i Michalskiego“, Mortkowicza i inne złożyły się na całość działu wydawniczego. Nad skompletowaniem i skatalogowaniem działu regionalnego już od dni kilku pracuje dr. Adam Stybelski z archiwum Akt Dawnych w Warszawie, który specjalnie dla wystawy przybył do Częstochowy.

Nie bez znaczenia dla czytelnictwa częstochowskiego będzie fakt, że Komitet organizacyjny wystawy uzyskał od wydawnictw poważne zniżki cen sprzedanych wystawianych książek. Ta okoliczność bezsprzecznie wpłynie na wzmocnienie się czytelnictwa, a miłośnicy książki będą mieli świetną okazję do uzupełnienia swych bibliotek tomami najnowszych wydawnictw.

Trzeba usprawnić automaty telefoniczne. Aczkolwiek na ogół automaty telefoniczne działają sprawnie, to jednak zdarza się często, że nakręcając starannie żądany numer uzyskuje się mylne połączenie. Nie może tu być mowy o niedbalstwie telefonującego. Dziś, gdy każda rozmowa kosztuje, każdy abonent stara się we własnym interesie uniknąć bądź co bądź kosztownych omyłek. Mimo to błędy i winy aparatów powtarzają się.

Prosimy Dyрекcję Telefonów, aby oszczędzając kieszeni abonentów, niedociągnięcia te usunąć zechciała. Obie ramy tej drogie, gdyż same aparaty reklamacji nie uwzględnią.

Obłata kwasem siarczanym byłego narzeczonego. Sąd okręgowy w Białymstoku rozpatrywał wczoraj sprawę mieszkanki Częstochowy, 25 letniej Janiny Tomczykówny, oskarżonej o obłata kwasem siarczanym byłego swego narzeczonego, 27-letniego Piotra Strózik, technika dentystycznego, w wyniku czego Strózik postradał lewo oko i uległ

Pomimo naszego kilkakrotnego apelu o uregulowanie zaległości za prenumeratę „Słowa“ niektórzy z P. T. Prenumeratorów opieszale wpłacają zaległą prenumeratę.

Ponieważ wydawnictwo nasze, tak jak każde inne walczy z obecnym kryzysem i trudnościami finansowymi, a niewpłacanie prenumeraty w terminie stwarza poważne luki w naszym budżecie, zwracamy się przeto raz jeszcze do P. T. Prenumeratorów, aby zechcieli nie narażać nas na straty i spełnili swój obowiązek, wpłacając powstałe zaległości.

Zaznaczamy, że wysyłkę „Słowa“ zalegającym prenumeratom przedłużaliśmy do dnia 8 b. m., po którym to dniu wysyłka będzie bezwzględnie wstrzymana, a Wydawnictwo zmuszone będzie opieszałych P. T. Prenumeratorów narażać na wynikające z tego tytułu konsekwencje.

ADMINISTRACJA.

zespłeceniu twarzy. Zamach ten był aktem zemsty ze strony Tomczykówny, którą Strózik porzucił na kilka dni przed ślubem.

Sąd skazał Tomczykównę na 1 pół roku więzienia.

Z teatru kameralnego.

Dziś, w piątek teatr nieczynny spowodu próby generalnej „Swierszcza za kominem“ K. Dickensa.

W sobotę poraz ostatni znakomita komedia St. Kiedrzyńskiego „Ten i tamten“.

Początek punktualnie o godz. 20-tej. Ceny normalne. Zniżki nieważne.

W niedzielę o godz. 20-tej premiera „Swierszcza za kominem“ w oryginalnej inscenizacji i opracowaniu scenicznym dyr. Galla.

Bilety wcześniej do nabycia w księgarni W. Święcki i S-ka.

Jak się to stało? Szczere uznanie należy się władzom miejskim za uwzględnienie w planie regulacji miasta ulicy Zgoda. Jest to ulica wprawdzie jeszcze nie skończona, ale jako arterja łącząca w prostej linii dzielnicę św. Barbary z ulicą Śląską, już nawet w obecnym stanie była ruchliwą.

Była, bo dziś już, niestety, nie jest.

Ni stąd ni zowąd, nagle a niespodzianie u wylotu tej ulicy, nawprost gmachu Poczty rozłożył się t. zw. „cykłodrom“ czyli zamknięty tor dla okrojonej jazdy rowerowej, zamykając ulicę dosłownie na furteczkę.

Jak się to stało i w jakim celu? Przecież, skądinąd, przyjemną i pożyteczną tę imprezę rowerową można było pomieścić gdzieś indziej, a nie zamykać ulicy i oszpecać fatalnie sympatyczną ulicę Śląską, piękny gmach poczty i kościół ewangelicki obok niechlujnym parkanem.

Nieszczęśliwy wypadek. Marjana Łukas, lat 56, służącą, potknęła się na schodach i upadła tak nieszczęśliwie, że złamała lewą nogę. Po udzieleniu pierwszej pomocy ofiarę wypadku przewieziono do szpitala Najśw. Marii Panny.

Sąd starościński oceni ich postępowanie. Między Antonim Janickim a Julianem Gawrońskim od dłuższego już czasu trwały nieporozumienia, przyczem niejednokrotnie dochodziło między nimi do rękoczynów, co kończyło się zwykle protokołem policyjnym a następnie wyrokiem sądowym.

W ostatnich dniach stosunki te uległy znacznemu naprężeniu, gdyż Gawroński począł rozprowadzać nieprawdziwe wieści o podejrzanym transakcyjach, prowadzonych rzekomo przez Janickiego, który oburzony temi oszczerstwami postanowił wroga doraźnie ukarać, co też wykonał wczoraj spotkawszy Gawrońskiego na ul. Trzeciego Maja. Snać dotkliwa była kara, skoro Gawroński udać się musiał na opatrunkę do Pogotowia.

Zajście opisano w sądnym protokole, który zawędrował do sądu starościńskiego.

ZĘBY, korony, mostki — wprawia LEKARZ-DENTYSTA

Unikajcie partaczy dentystycznych gdyż im nie wolno dotykać się pacjentów.
(Dz. Ust. Nr. 54, poz. 474).

Broszurę wyjaśn. — otrzymać można w księgarniach, w Administr. pisma „Czytanie“ lub od autora Lekarza-Dentysty MICHAŁA GREJNIECA w Częstochowie, Aleja N. M. Panny (I Aleja) nr. 10.

Zarząd Miejski zaspokoi najpilniejsze potrzeby Stradomia. Towarzystwo Przyjaciół Stradomia wystąpiło do Zarządu Miejskiego o zaspokojenie najpilniejszych i najbardziej palących potrzeb swojej dzielnicy.

Dzięki przychylnemu i życzliwemu ustosunkowaniu się Zarządu Miejskiego wobec wysuwanych przez powyższe Towarzystwo zagadnień, wszystkie niemal postulaty mieszkańców Stradomia zostaną zrealizowane.

W wyniku tego w najbliższej przyszłości nastąpi znaczne polepszenie w oświetlaniu tej dzielnicy w szczególności zaś ulicy Batorego, która dotychczas tonęła w ciemnościach. W sprawie tej Zarząd Miejski porozumiał się już z Elektrownią Okręgową w Małobądzu, która oświetla Stradom.

Oprócz tego szereg błotnistych i wyboistych ulic Stradomia zwłaszcza zaś na odcinku od toru kolejowego do ul. Piekarskiej i od Kościelnej do zabudowań p. Bogusławskiego, ulegnie gruntownemu remontowi.

W salach szkolnych, przed rozpoczęciem roku szkolnego zostanie przeprowadzony gruntowny remont ścian, podłóg pieców itp. oraz zakupienie dla potrzeb szkoły nowych stołów i ławek.

„Ziemia — Pragnie” (Arena). Niewiele jest filmów, sowieckich i niesowieckich, których działanie byłoby tak niesłychanie sugestywne. Od pierwszej chwili owiewa widza gorący wiatr, suchy pył kładzie się na oczach, skrzyp studziennego koła świdruje w mózgu, widok błotnistej wody zamula gardło, ze zduszonego przelęku wyrasta wiedza o tem, że ziemia jest wyschła, jałowa i łaknąca, i przeświadczenie o konieczności zdobycia wody.

Wiatry są gwałtowne i wysuszają każde stworzenie: w wyschłym korycie turkistańskiej rzeki żyją ludzie jak pustynne dżdżółki, kępy zbłąkanej, suchej trawy tkwią na spleklej skorupie, popękani, wyschnięci jak ona.

Straszliwy Samum zamienia Turkistan w suche rozpalone piekło, gliniane domy zamykają oczy i zaciskają drewniane usta, wielbłądy są skulone i ludzie zwinęci w kłębek. Tylko pięciu dąży niepowstrzymanie, podkop, dynamit, zapalony lont, czy wiatr nie zgasi? nie, gotowe. Huk! Tonny pryskającej ziemi, rozwalone, rozdarłe skały. Woda. Cudowny, odżywczy sperlony prąd w dziera się radośnie, rwiącymi pędem przypływa życie nowe, pełne soków.

Chłopcy szaleją z radości. Turkmeni nagle ożyli, czarne czapy lecą w górę — ten happy end suchej ziemi, to szczęście osiągniętego celu, ten śmiech wody jest tak porywający, że niepodobna mu się oprzeć. Zdumiewająca jest umiejętność ożywiania każdego momentu, przepełnienia go zmysłowością. Nie jest to oderwanie się od zmysłowości europejsko-amerykańskiej w kierunku abstrakcji i racjonalizacji, jest to poprostu niezmiernie rozszerzenie terenów zmysłowych doznań, odświeżenia ich, przedarcie się przez tany erotycznego zaciśnięcia. Charakterystyczne jest, że film ten stawia przed oczy widza bohaterów, że świadomie łączy widza z działającymi postaciami nicią sympatii i uczucia. Wyszczególnia te postacie, nadaje im twarze — niemal indywidualne.

Interesujący ten film wyświetla obecnie kino-teatr „Atlantic”.

Pożar w Zawadzie. We wsi Zawada, gm. Wanczerów powstał pożar w zagrodzie Jana Włodarskiego. Ogień strawił stodołę z drzewa ze zbożem i narzędziami rolniczymi. Straty wynoszą około 500 złotych. Pożar powstał od iskry z parnika.

Uwaga!!! P. P. Krawczyński!!! Kroje do najnowszych żurnali krajowych i zagranicznych robie szybko i tanio oraz przyjmuje się dekantowanie, plisowanie mereżkę, okretkę i hafty, II Aleja 35 m 13.

Skradziono dwa weksle jeden na 500 zł. z wystawienia Antoni i Stanisława Kopicza, drugi na 100 zł. z wystawienia Jan i Stefania Muszkiet, oraz osiem wyroków sądowych na Stanisława i Julję Dąbrowskich, Władysława Niwińskiego, Antoniego Niwińskiego, Sabinę Cieślak, Stefanię Jasińską, Stanisława Zielińską, Marię Kalużińską i Józefa Galanta, na ogólną sumę 4.300 zł.

Do sprzedaży wiatarka kolumnowa z imadłem trzechbiegowa. Wiadomość ulica Mickiewicza 54.

PO SŁOŃCE I RADOŚĆ NA MORZE!

Idąc wycieczki Linji Gdynia—Ameryka
okretem „WARSZAWA”
do Kopenhagi, Sztokholmu, Helsink, Visby, Leningradu i Rygi
w sezonie letnim od 19 maja r. b.

określanymi „PUŁASKI” i „KOŚCIUŠKO”
do Anglii, Belgii, Danii, Holandii, Islandii, Szwecji i Norwegii
w sezonie letnim od 3 lipca r. b.
Ceny biletów od 90 złotych.

GŁÓWNE BIURO W WARSZAWIE
UL. WARSZAKOWSKA 116.
WŁASNE ODDZIAŁY
W GDYNI, LWOWIE, KRAKOWIE I RZESZOWIE
BEZ PASZPORTÓW ZAGRANICZNYCH.

Co wiesz o Wystawie Książki?

O połączenie miasta z dzielnicą Stradom.

W sezonie robót sezonowych miejskich pomyśleć koniecznie należy o uregulowaniu ul. Pułaskiego. Ulica ta, zupełnie przyzwyczajona od wylotu swego obok parku, niemożliwą jest do przebrnięcia w kierunku dzielnicy stradomskiej. Przecinają ją aż dwa tory kolejowe. Jeden stary zalany wodą, drugi biegnący szlakiem dawnej linii Herby-Kielce, z nadmiernie rozbudowanymi magazynami i dworcem, który dziś zeszedł do roli małożywnego przystanku kolejowego. Przed laty, planując ulicę Pułaskiego, projektodawcy mieli zbożny zamiar połączenia śródmieścia prostą lin-

ją z dzielnicą Stradom. Przecięcie tej ulicy torami kolejowymi i niezasypanie rozkopanki starego toru, plan ten zniweczyło. Trzeba go przywrócić, bo jest to jedna z wybitnie ruchliwych ulic i bardzo ważnych dla komunikacji pieszej i kołowej. Przerzucenie chociażby drewnianego wiaduktu przez tor przywróciłoby znaczenie tej ulicy. A przedewszystkiem uregulowanie jej i zniwelowanie wyboisk. Czas również pomyśleć o rozbiorze pustych i bezużytecznych magazynów dawnej kolei Herbsko-Kieleckiej. Przecież te budowle nie mają żadnego przeznaczenia.

To jest właśnie demoralizujące. O zamykanie sklepów o godzinie 7 wieczór.

Ład, porządek — ważne słowa. Lecz trzeba, żeby te słowa wypływały z sensu życia codziennego i z jego rzeczywistych potrzeb.

Mimowoli przypomina się osławiona sobota pani Moczydłowskiej, kiedy to, w ten zakazany dzień, wódki piło się najwięcej, bo szklankami i dlatego właśnie, że picie było zakazane... I nakaz zamykania sklepów w godziny obiadowe od 13 do 15, a w dni świąteczne przez dzień cały.

Życie nad temi nakazami i zakazami przeszło i przekreśliło je. Dziś w święto artykuły spożywcze i inne nabywać można bez trudu, w drodze nielegalnej, jak dawniej spijało się wódkę szklankami w zakazane soboty.

Istniejący obecnie i obowiązujący nakaz zamykania sklepów o godz. 19 trzeba, niestety, zaliczyć również do nieżyjących. Prawo prawem — życie życiem. I dziwić się nie można: trudno zatamować życie, które w Częstochowie nie kończy się o godz. 19. Dzień roboczy jest długi. O 19 ludzie nie tylko wracają z pracy utrudzeni i głodni. Czynne są kina, teatr, odbywają się zebrania, lu-

dzie odwiedzają ludzi, przyjmują i składają wizyty. Śmiało stwierdzić można, że dopiero po tej godzinie i w następnych życie ożywia się w mieście.

I wtedy to właśnie zamyka się sklepy, gdy ludzie po pracy mają czas, by poczynić zakupy. Masło, chleb, bułki, wędliny, cukier — te wszystkie artykuły pierwszej potrzeby muszą dziś ludzie pracy zakupywać nielegalnie, pokrywając, narażając siebie i sprzedawcę na kary administracyjne.

Dlatego właśnie życie przechodzi nad tą ustawą: w Częstochowie zaroziło się od kawiarni, mleczarni, jadalni i owocarni, które, korzystając z wyjątkowych ulg otwarte są do północy.

W tych to mleczarniach, kawiarniach, cukierenkach i owocarniach nabyć można wszystkiego, czego żołądek zapragnie.

Tak więc pisane, a niezyciowe prawo obchodzone jest przez obywateli legalnie, a jednak nielegalnie.

I to jest właśnie demoralizujące i dlatego właśnie sklepy powinny być otwarte dłużej niż do godz. 19, by prawo szanowane było.

Tajemniczy trup w stodole.

Trup w stodole! — ta straszna wiadomość zaalarmowała mieszkańców wsi Kuźniczka (gm. Kamyk). Wiadomość okazała się prawdziwą: w odosobnionej stodole znaleziono trupa mężczyzny zagrzebanego w słomę. Straszne odkrycie dokonano przypadkowo podczas wybierania zapasów słomy. Trup, na cieple którego widniały oznaki gwałtownej śmierci, znajdował się w stanie silnego rozkładu.

Ponieważ przed kilku miesiącami zaginął bez śladu mieszkaniec Dźbowa, 35-letni Wojciech Ciura, przeto istnieje możliwość, że znalezione zwłoki są zwłokami zaginionego Ciury. Ponieważ zwłoki znajdują się w rozkładzie, a przy trupie nie znaleziono żadnych dokumentów, przeto rozpoznanie zwłok nie nastąpiło. Przypuszczają, że Ciura będąc

plijany wszedł do stodoły, zasnął i zmarł. Przeciwno temu przypuszczeniu przemawia jednak fakt, że Ciura zaginął przed czterema miesiącami, oraz okoliczność, że na zwłokach odkryto ślady śmierci gwałtownej.

Umysłowo-chora dokoła licznych kradzieży.

Od pewnego czasu na terenie naszego miasta tajemnicza jakaś złodziejka dokonywała zuchwałych kradzieży mieszkaniowych i wraz z łupem zniknęła bez śladu.

Wobec tego, że kradzieże powtarzały się często, władze policyjne wszczęły energiczne dochodzenie, zakończone ujęciem tajemniczej złodziejki, którą o-

zła się... umysłowo-chora, Chaja Lip-szyc (Nadrzeczna 13). Przeprowadzona w mieszkaniu aresztowanej rewizja wykryła cały magazyn najprzeróżniejszych rzeczy, pochodzących z kradzieży, a mianowicie: pościel, bieliznę, obuwie, naczynia do gotowania, książki, zeszyty itd. Rzeczy te przeniesiono do II komisariatu P. P. przy ul. Narutowicza, gdzie prawi właściciele mogą je odebrać.

Złodziejkę osadzono narazie w areszcie.

„Czarna kawa” w „Polonii”. — Połączone patronaty Państw. Gimn. im. R. Traugutta urządzają w sobotę, 7 b.m. w salonach hotelu „Polonia” „Czarną Kawę”, z której całkowity dochód zostanie przeznaczony na wpisy dla niezamożnych uczniów gimnazjum. Wejście za zaproszeniami tylko 1 zł. 49 gr. Bufet własny, tani i obfity. Strój dowolny. Początek o godz. 20 tej.

Ze względu na tak doniosły cel jak i miły nastrój, panujący zwykle na zabawach gimn. R. Traugutta, impreza ta winna cieszyć się dużą frekwencją i poparciem całego miejscowego społeczeństwa.

NOTATNIK.

„Czarny osioł”.

W „Expresie Zagłębia” ukazała się ciekawa wzmianka o organizacji „Czarnego osła”, wykrytej jakoby w jednym z gimnazjów męskich w Częstochowie. Zwykłą koleją rzeczy zmianka ta przeniknęła do miejscowej prasy. Nic dziwnego: osioł i do tego czarny! Ponoć owiani duchem walecznych Robinzonów Kruzo, Ryszardów — Lwich serc i t. d. młodzieniaszkowie gimnazjalni postanowili stworzyć organizację o nieprzytomnej nazwie „Czarnego Osła”. Prerje amerykańskie, Kolonia cowboyska, rasowe mustangi — wszystko to uwzględnione zostało w reporterskiej fantazji „Expresu Zagłębia” i żywcem przeniesione na łamy prasy częstochowskiej. Że zagłębiowski reporter dla zrozumiałych względów pominął wstydliwie nazwę rodzimego Sosnowca — to zrozumieć można, ale że na taki „kawałek primaaprilisowy” w piątym dniu kwietnia nabrała się prasa częstochowska — to przykry objaw.

Gdyby to przynajmniej był orzeł lub rumak ognisty — ale osioł!

Nie, panowie, nawet sztabak łze w stępniaka takiej nazwy wstydziliby się i takich nieprzytomnych pomysłów.

A wy w to każecie wierzyć dorosłym.

Nasza młodzież szkolna jest znacznie poważniejsza.

Z RADOMSKA.

— **Wieczór taneczny Stow. śpiewaczego im. Moniuszki.** W sobotę, 7 b. m., Stow Śpiew. im. St. Moniuszki urządza w sali kasyna „Thonet-Mundus” wieczór taneczny. Początek o godz. 21. Wstęp za zaproszeniami. Ceny biletów: panowie — 1 zł., panie — 75 gr. i członkowie — 50 gr.

Spodziewać się należy, iż sympatycy znanego na tut terenie Stow., będą mieli okazję miłego spędzenia czasu przy dźwiękach doborowej orkiestry.

— **Za nielegalną sprzedaż wódki.** Ignacy Majdecki, właściciel sklepu (Rozalji № 18), za nielegalną sprzedaż wódki, został skazany przez sąd grodzki na 6 tygodni aresztu.

— **Do odebrania.** W komisariacie P. P. znajdują się do odebrania przez prawych właścicieli: 2 metrowe resztki flaneli w kwiaty czerwone i 4 metry satyny kol. niebieskiego, które można oglądać w godzinach urzędowych.

— **Za kradzież gęsi 3 miesiące aresztu.** Szlama Daniel i Benjamin Lajzer Dankiewiczowie (Przedborska 6) zostali skazani przez sąd grodzki za kradzież dwóch gęsi z włamaniem, po 3 miesiące aresztu. Wykonanie wyroku zawieszono na 2 lata.

— **Czego nie kradną.** Franciszek Maciejewski, mieszkaniec wsi Dobryszce, skradł kwit podatkowy. Sąd grodzki wymierzył mu za to karę 1 miesiąca aresztu.

Kącik dla Pań

Pasztecik z piklingów.

2 duże piklingi, 2 kajzerki, 5 kg. pieczarek, łyżka masła, 2 jajka, pieprz, papryka, cebula. Bulkę namoczyć w mleku, pieczarki udusić z cebulką, piklingi obrać, wszystko to zemielić dwa razy na maszynce do mięsa, wymieszać, z żółtkami, korzeniami i wreszcie pianą, wyłożyć do wysmarowanej foremki i upiec. Lepszy jest następny dzień po zrobieniu. Podawać z sosem majonezowym lub musztardowym.

Znakomite wino.

25 szklanek wody, kg. żyta, 2 kg. cukru, 8 kg. drożdży, rodzynek i fig ile kto chce i może, ale niekoniecznie. Wodę ostudzoną i przegotowaną wraz z dodatkami wlać do gąsiora, zawiązać organdyń, postawić na chłodzie, aż męty opadną.

Z KRAJU.

Proces o eksmisję... trumień z grobowca.

Do niezwyklego procesu eksmisyjnego dojdzie niebawem w wydziale XI cywilnym warszawskiego sądu okręgowego. Pełnomocnik rodziny Prekerów, posiadającej duży grobowiec rodzinny na cmentarzu powązkowskim, wystąpił o wyeksmitowanie z grobowca trumień linii pobocznej tej rodziny Krudowskich. Członkowie rodziny Prekerów uważają, że krewni boczni nie mają prawa do grobowca i domagają się usunięcia zeń dwóch trumien.

„Zasłużony” szkrab, który zadenuncjował ojca.

Prasa sowiecka rozwodzi się nad „zasługami” 12-letniej Olgi Bąlikińskiej, która zawiadomiła G. P. U., że ojciec jej, członek jednego z nadwoziańskich kolchozów zabiera potajemnie zboże i przynosi je do domu, co według sowieckiej ustawy karane jest śmiercią.

W oświadczeniu swoim 12-letnia Olga pisze do G. P. U., że nie obawia się ojca i że wstąpiwszy do czerwonych pionierów, uważa za swój obowiązek zawiadomić władzę o postępkach rodzica. Bąlikiński został aresztowany, zaś córka jego otrzymała pensję i wychowywana będzie na koszt państwa. Tak to reżim sowiecki deprawuje człowieka kosztem wychowania „ustrojowego”.

Niesumienni

pracodawcy ukarani aresztem.

Starosta grodzki w Łodzi orzeczeniem ukarał na mocy art. 59 prawa o wykroczeniach za zatrzymywanie należnego robotnikom wynagrodzenia pracodawcę Erwina Propego, właściciela przedsiębiorstwa „Lipowianka” w Łodzi—dwoma miesiącami bezwzględnej aresztu.

Orzeczeniem łódzkiego starosty grodzkiego ukarani zostali z art. 50 prawa o wykroczeniach za bezprawne obniżanie i zatrzymywanie należnego robotnikom wynagrodzenia Jakób Szyja właściciel przedsiębiorstwa—dwoma miesiącami bezwzględnej aresztu oraz Chaskiel Bergier zarządzający przedsiębiorstwą—jednym miesiącem bezwzględnej aresztu.

Do kogo należy „drapacz chmur”?

Do władz prokuratorskich w Warszawie wpłynęło sensacyjne doniesienie karne przeciwko angielskiemu Tow. Ubezpieczeń „Prudential”.

Skargę wniósł inż. Adolf Tarnower, który oskarża tow. asekuracyjne o oszustwo i w skardze swojej podaje co następuje:

Swego czasu zgłosił się do niego agent ubezpieczeniowy Izaak Szczygielski, przyjmując ubezpieczenie na 10.000 dolarów. Szczygielski twierdził, że Tow. „Prudential” posiada w Warszawie oddział, którego Szczygielski jest urzędnikiem i że własnością tego towarzystwa jest wybudowany ostatnio w Warszawie i słynny już z rozmaitych spraw, drapacz chmur na placu Napoleona.

Tymczasem inż. Tarnower stwierdził,

Piękność nadają

wyroby mag. W. Paździerskiego

Krem „HALINA” № 1

usuwa piegi, wagi, żółte i czerwone plamy

Krem „HALINA” № 2

idealnie pielęgnuje cerę usuwa zmarszczki.

Do nabycia w Aptekach i Drogerjach

Fabr. Chem. Kosm. „PHARMACHEMIA” Bydgoszcz.

Ratujcie włosy

Używajcie balsam ziołowy

mag. W. Paździerskiego.

„Mag” № 1

usuwa łupież, zapobiega wypadaniu włosów

„Mag” № 2

(nie farba) usuwa stopniowe siwiznę.

OBRAZKI SĄDOWE.

Tragedja małżeńska.

Pan Ignacy D. mieszkał na drugim piętrze, a p. Berek K. na pierwszym. Nocami w mieszkaniu p. D. rozlegały się tak straszne łomoty, że sufit nad p. Berkim dostawał drgawek i tynk sypał się na głowy śpiących jego rodziny.

Na szczęście obaj lokatorzy mieli telefon, to też podczas każdej większej awantury p. Berek puszczał w ruch kółko automatów i pytał:

— Panie De, czy pan nie wie, co jest z moim sufitem. On się zrobił stary warjat. On skacze, on się trzęsie, on ma konwulsje.

— Panie, nie zwracaj mi pan głowy, ja mam w domu tragedję małżeńską.

— To już pan musisz w żonę rzucić z szafy? Wazoniki dla pana nie dosyć?

— Wolność Tomku w swoim domku — odpowiedział na to p. Ignacy słowami popularnej bajki i wracał do przerwanej tragedji.

Doszło do tego, że p. Berek do godziny 1 w nocy bał się zasnąć, żeby nieporozumienia małżeńskie nie obudziły go zniechacka, co mu bardzo szkodziło na serce.

Czasem, chcąc się upewnić, dzwonił na górę.

— Panie De, czy ja już mogę się położyć? Mnie się bardzo chce spać.

— A kładź się pan nawet do trumny, czego mnie pan budzisz po nocy?

ze Tow. „Prudential” nie ma wcale w Warszawie oddziału, a Szczygielski nie jest urzędnikiem Tow., lecz tylko jego przedstawicielem. Co zaś najważniejsze — inż. Tarnower stwierdził, że... drapacz chmur nie jest własnością Tow. „Prudential”.

Wobec tego inż. Tarnower zażądał od Szczygielskiego zwrotu wniosku ubezpieczeniowego z jego podpisem, a kiedy Sz. tego nie wykonał, wystąpił za pośrednictwem adw. Wielikowskiego do prokuratora ze skargą o oszustwa przeciwko angielskiemu Tow. ubezpieczeniowemu.

Należy zaznaczyć, że w Warszawie istotnie przypuszczano, że drapacz chmur jest własnością Tow. „Prudential”. Obecnie jednak, wobec zakwestjonowania tej sprawy przez oszukanego klienta, sprawę tę zbada dokładnie prokurator.

ZE ŚWIATA.

Zginęła przy ślubie od pioruna.

W miejscowości Pedras Altas, w stanie Rio Grande de Sul w Brazylii wydarzyła się niebywała historia. Oto podczas ceremonji ślubnej, gdy na kołnierzu ślubnym stała para młodożeńców — rozległ się łoskot pioruna i panna młoda, trafiona gromem, runęła martwa na ziemię.

Tragicznie zmarła była córką znanego polityka liberalnego, dra Assisa Brazil, natomiast nowożeńcem był jej kuzyn, syn generała Ptolomeu de Assis Brazil.

Jeszcze jeden na indeksie.

Hans Albers, znany aktor niemiecki, najpopularniejszy aktor Berlina, musi obecnie zrezygnować ze swej kariery filmowej. Naraził się bowiem władzom, które przeciwne były jego żądaniom stosunkom z piękną panną Berg. Jest ona Żydówką.

Hans Albers, zwany niemieckim Valentinem, od pięciu lat przyjaźnił się z

— A tragedji dzisiaj nie będzie? Ona też już śpi? To dobranoć się z panem. Ukłony, dla kogo, już pan wie!

Takich wieczorów było jednak niezmiernie mało. Zazwyczaj p. Berek po wyczerpaniu wszelkich możliwych środków, dzwonił do komisariatu o przysłanie plutonu policji.

Kończyło się to na drugi dzień interwencją dzielnicowego.

I... wszystko było po staremu...

Jednak miarka się przebrała. P. D. prócz tragedji małżeńskiej przechodził także kłopoty finansowe i nie płacił ko mornego.

Do eksmisji przyczyniło się wówczas bardzo niekorzystne zeznanie p. K. Wreszcie mieszkanie nad p. Berkim opustoszało.

Z jakąż rozkoszą wyciągnął się dręczony lokator w pościeli tego wieczoru. W górę panowała niezmacona cisza.

Aż tu nagle wśród nocy p. Berek budził się w wodzie.

„Z powały coś mu na nos kapie...”

Po zapaleniu światła okazało się, że woda z wesołym bulgotem wali z pustego mieszkania, w którym nie zakręcono kranu przy wannie.

Podejrzewając zemstę, p. K. odszukał p. D. i zaskarżył go do sądu o poniesione straty.

Jednak wobec trudności udowodnienia winy, sąd powództwo oddalił.

panną Berg. Postanowili wreszcie porwać się.

Przed tygodniem do mieszkania Hansa Albersa zgłosił się jeden z dyrektorów wytwórni filmowej UFA. Powiadomił go, że ludzie już zbyt głośno mówią o przyjaźni aktora z panną Berg, dla której zarówno władze jak wytwórnia są niechętnie usposobione spowodu jej pochodzenia. Ostrzegł aktora, że dla jego kariery niepożądana i szkodliwa jest znajomość z „kobietą obcej rasy”. „Posłuchaj pan życzliwej rady — zakończył swą mowę dyrektor UFA — i pożegnaj pan co rychlej panną Berg”.

Hans Albers obiecał w ciągu dwu dni udzielić ostatecznej odpowiedzi. Na jutro niemiecki Valentino opuścił Berlin i wraz z panną Berg odjechał do Pragi czeskiej. Tam odbył się ślub i młode małżeństwo powróciło do Berlina.

UFA unieważniła kontrakt z nieposłusznym aktorem i najpopularniejszy amant ekranu niemieckiego nie będzie mógł odtąd grać w filmach niemieckich. Poza tym zyskał sobie na łamach prasy filmowej miano aroganta, któremu popularność przewróciła w głowie...

Morderca żon 62-letni potwór.

Z Sofji donoszą o gromnym podnieceniu, jakie panuje wśród ludności spowodu wykrycia potwornego zbrodnia w osobie 62 letniego starego Arkowa.

Urzędnik kolejowy Pawłowa litując się nad nędznym bezdomnym starcem, przyjął go do siebie na mieszkanie. Przed kilku dniami zmuszony był go wyrzucić z domu ponieważ napastował on żonę urzędnika.

W sobotę wielkanocną Arkow wtargnął do mieszkania Pawłowa uzbrojony w nóż kuchenny, którym w bestjański sposób zarżnął żonę urzędnika. Po dokonaniu zbrodni udał się do ogrodu, gdzie zabił samego Pawłowa.

Mordercę udało się ująć. W toku dochodzenia stwierdzono, iż był on cztery razy żonaty i że wszystkie cztery żony zmarły w tajemniczych o-

kolicznościach. Nagłą śmiercią zmarła także jego siostra i kuzynka.

Pomysłowa amerykanka właścicielką biura „Ważnych dat”.

Naturalnie tylko Ameryka mogła wpaść na wielce oryginalny pomysł biura „ważnych dat”. Miss Rutt Doyle z Nowego Jorku dała początek przedsiębiorstwu, zatrudniającemu dziś liczne rzesze funkcjonariuszek. Postanowiła ona mianowicie za pieniądze pamiętać o drugich.

Oto za pięć dolarów rocznie każdy klient otrzymuje z firmy Doyle — kartotekę, w której figurują ważne dla niego daty, a w dniu poprzedzającym jakiś z tych terminów przechodzi na imieniny „żony”, albo też „Przypominam, jutro termin wpłaty w banku X...” Rano w dniu terminu jeszcze raz telefonem przypomina się godzinę płatności, czy dzień uroczystości.

Biuro „ważnych dat” cieszy się w New Yorku ogromnym powodzeniem, a pomyslowa miss Doyle oprócz pieniędzy zbiera jeszcze gratulacje, które napływają masowo z całego kraju.

Szalony podpalacz wzniesła co noc pożary.

Ludność południowej części duńskiej wyspy Zelandji żyje od kilku dni w panicznym strachu spowodu niestannych pożarów, jakie wybuchają co noc.

Okazało się, że przed paru dniami zbiegł z zakładu dla obłąkanych, warjat chory na pyromanję. Policja zarządziła obławę na szaleńca jednak bez skutku.

Co noc w tej, czy innej wsi podpalacz wzniesła ogień w kilku gospodarstwach. Chłopi zorganizowali własną straż, w domach przez całą noc świecą się lampy, aby odstraszyć szaleńca, jednak i to niewiele pomaga.

Tragiczna przygoda wielkanocna w balonie.

Awanturę przygodę o tragicznym zakończeniu przeżyli dwaj francuscy lotnicy balonowi, którzy w ub. niedzielę popołudniu wzniesli się balonem w Candas, koło Amiens.

Obaj lotnicy, młodzi inżynierowie, niebardzo znali się na aeronawigacji, to też w godzinach wieczornych zaczęli lądować, balon ich zbliżył się znacznie do miasta i w pewnej chwili gondola uderzyła o przewody elektryczne. Siła zderzenia była tak wielka, że jeden z pilotów został wyrzucony. Balon, któremu ubyło ciężaru, uniósł się natychmiast w górę, ponieważ zaś pozostały pilot jeszcze nie znalazł się na sterowaniu, błąkał się całą noc w okolicach Amiens.

W poniedziałek rano wreszcie balon sam zaczął się obniżać, przyczem jednak wpadł na drzewa i został doszczętnie zniszczony. Pilot odniósł dość poważne obrażenia, zdołał jednak przejść do najbliższego posterunku żandarmerji, gdzie zdał sprawę ze swojej przygody. Zwłoki jego nieszczęśliwego kolegi znaleziono po kilkugodzinnych poszukiwaniach.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. MARJAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja 21, tel. 2448

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich

pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe

i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy,

oraz znaczki stemplowe, pocztowe,

weksle i t. p.

SPRZEDAJE bilety ulgowe i miesięczne

autobusów miejskich.

OBSŁUGA SZYBKĄ I SOLIDNĄ.

Do akt Nr. Km. 204/34

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie IV-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie, przy ulicy Najświętszej Maryi Panny Nr. 55, na zasadzie art. 602 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 28 kwietnia 1934 r. od godz. 10 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości Walentego Małasiewicza we wsi i gminie Olsztyn, powiatu częstochowskiego, składających się z mebli domowych, oszacowanych na łączną sumę 800 Zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscowym sądzie, w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa, dnia 3 kwietnia 1934 r.

Komornik St. Stodółkiewicz.

Tajemnicze spotkanie w noc śmierci Prince'a. Galeria typów ze świata podziemnego.

Ustalenie związku między aferą Stawiskiego, a zamordowaniem sędziego Prince'a niepokoi wciąż władze i opinię publiczną Francji. Napływają ustawicznie nowe szczegóły, nowi świadkowie...

U sędziego śledczego, p. Rabut, prowadzącego dochodzenia w sprawie zamordowania Prince'a, zjawiał się tajemniczy świadek, komiwojażer M. H. V., który opowiedział o dziwnym spotkaniu w nocy 20 lutego, na szosie między Paryżem a Macon.

Była godzina mniej więcej 8 minut 40, gdy samochód p. M. H. V. stanął bezradnie na szosie: w zbiorniku brzoło benzyna...

Ale w odległości paru set metrów widział stojący na szosie samochód ze zgaszonymi światłami. Zbliżył się, chcąc prosić o pomoc. Ale wóz był pusty.

W chwili, gdy komiwojażer zamierzał się oddalić, zjawiał się jakiś mężczyzna i dość ostro powiedział mu, by sobie czempredzej poszedł. Niemal równocześnie nadeszło dwóch innych mężczyzn, szybko wsiadli do auta i odjechali.

Komiwojażer M. H. V. twierdzi, że doskonale zapamiętał twarze trzech nieznajomych i że mógłby ich rozpoznać. W tych dniach nastąpi konfrontacja jego z aresztowanymi baronem de Lussatz, Carbone i Spirito. Jeżeli komiwojażer pozna w nich spotkanych krytycznej nocy pasażerów — trudno im będzie wypierać się, że o niczym nie wiedzą.

W każdym razie odszukanie samochodu z trzema pasażerami, napotkanego na szosie z Dijon przez świadka, kryjącego się pod inicjałami M. H. V., stało przed śledztwem, jako nowe zadanie do rozwiązania.

Dwaj podejrzani o dokonanie mordu na sędzim Prince, de Lussatz i Venture odmawiają zeznań i zachowują uparte milczenie. Natomiast Spirito z niezwykłą gadatliwością, a raczej z właściwą południowcom gadatliwością usiłuje dowiedzieć, iż jest niewinny.

Wszyscy trzej jednak należą do najbardziej podejrzanych kół, ich stosunki w świecie podziemnych szumowin, ich zażyła znajomość, budzi przeświadczenie władz, że ci ludzie nie są tak bardzo nieświadomi okoliczności zbrodni, popełnionej na sędzim Prince.

Policja stara się sprawdzić wiarygodność podanych przez wszystkich uwiecznionych „alibi”.

„Baron” de Lussatz podał, iż prze-

bywał w Monte Carlo od 15 lutego do 20 marca. Okazało się to prawdą. Prowadził on tam ożywioną akcję wyborczą i sprowadzał z Marsylii i z Paryża „specjalistów”, którymi kierował.

Venture utrzymuje, iż dzień 20 lutego spędził w wagonie między Niceą a Marsylią. Dochodzenie wykazało jednak, iż król marsylskich gangsterów już 17 lutego opuścił Riviérę i powrócił dopiero 23.

Spirito oświadczył, iż 20 lutego był w Nicei i mieszkał w hotelu „Imperator”. Jednakże okazało się, iż mieszkał on w tym hotelu od 18 do 19 lutego; rano tego dnia opuścił hotel. Równocześnie przebywał tam Carbone i obaj towarzysze jedli razem, razem spędzili wieczór w nocnym lokalu, tym samym, do którego uczęszczał apasz „Jo”.

Równocześnie w Paryżu sędzia śledczy Lapeyere wezwał pielegniarkę Iwonę Taxis, która z fotografii „Jo” w dziennikach poznała w apaszu nieznanego, który 20 lutego na dworcu w Lyonie pytał ją, w jakim kierunku udał się radca Prince.

Iwona Taxis będzie skonfrontowana z apaszem „Jo”.

Na Riwierze zaś policja szuka śladów dwu aferzystów z Ameryki Południowej. Spotykali się oni stale z Luss-

atzem. Jeden z nich miał samochód, którym „baron” jeździł często do Paryża, Marsylii, Monaco, Nicei i San Remo.

Sensacje w Marsylii wzbudziły plakaty, które kazał rozlepieć poseł Sapiani. Wiadomo było, że Venture, Carbone i Spirito byli jego agentami wyborczymi; obecnie — ku zdumieniu opinii — poseł Sapiani wystąpił z publicznym żądaniem zwolnienia obu aresztowanych agentów.

O Venture krąży szczególnie fantastyczne wieści. Jego przyjaciele z przestępczego świata, a raczej „poddani”, którzy uważają go za swego „cesarza”, rozsiewają wieści o jego potędze.

Cała Marsylja znała wspaniałe auto Venture'a, prowadzone przez szofera w liberji... Venture był bogaty, a wzbogacił się na handlu kobietami. Korsyka nim zdobył majątek na drodze między Francją a Argentyną.

Ale już od dość dawna porzucił to rzemiosło, przerzucił się na pole afer politycznych. Nie pragnął osobistej kariery — przekonania polityczne były dla niego rzeczą obojętną. Ale „pracował” dla innych — dla tych, którzy mu płacili!

Powiadają, że jego szeroka działalność nie zatrzymywała się na polityce. Carbone-Venture umiał wywierać wpływ na sądy w obronie przyjaciół... Gdy brat jego sądzony był za zabójstwo przed sądem przysięgłych, „cesarz” podziemnego świata Marsylii potrafił go uwolnić po dwu miesiącach.

Cztery osoby spłonęły żywcem na oczach bezradnego tłumu.

W pobliżu miasta Charleroi, na szosie prowadzącej z Mons do Marchienne, liczni przechodnie byli świadkami mroźnego krew w żyłach wypadku. Było wieczorem i drogą uknęły liczne auta. Nagle rozległ się trzask i jedna ze wspartych maszyn, całą siłą wpadła na jadący w tym kierunku tramwaj szczególnie wypełniony pasażerami. Odbiwszy się od niego przewróciła się i zanim przechodnie mieli czas rzucić się na pomoc stanęła w płomieniach.

Z rozbitego rezerwuaru wypłynął potok płonącej benzyny na drogę i ratunek stał się wprost niemożliwy. Powstała straszna panika, gdyż i tramwaj zaczął płonąć. Na szczęście otworzone jedne z drzwi i wszyscy zaczęli uciekać. Cztery osoby paliły się żywcem, nie mogąc się wydostać z pod przewróconego auta. Odważniejsi przechodnie, nie mogąc patrzeć na tę potworność, dostali się

do wozu, lecz drzwi wskutek gorąca nie chciały się otworzyć.

Nagle pekiły i na asfalt w płomieniach wypadła kobieta, która ze strasznym krzykiem zamiast uciekać rzuciła się z powrotem, by wyciągnąć swą towarzyszkę, jak się okazało matkę, która ze zniekształconą twarzą płonęła, czerniejąc w oczach przerażonych widzów.

Szefer leżący wewnątrz, pełzając chciał się wyczołgać, jednak nogi jego uwzięły w aucie i krzycząc nieludzko palił się żywcem. Uptęnięto sporo czasu zanim odciągnięto go na stronę wraz z kobietą, która dawała już słabe oznaki życia, a tymczasem w aucie paliły się pozostałe dwie osoby, prawdopodobnie zabite lub ranne przy zderzeniu.

Żar stawał się coraz większy gdyż metal topniał i można było widzieć, jak pozostałe dwie osoby czerniały i

zwęglwały się, tworząc wkońcu niekształtne i spalone na węgiel bryły.

Wreszcie przybyła straż ogniowa, by ugasić szczałki palącego się auta i tramwaju. Kilka osób zostało w nim rannych odłamkami szyb, dwoje dzieci podeptanych, a kilkanaście kobiet dostało ataku nerwowego. Jedną z nich, która patrzyła na palące się auto, przewieziono do kliniki z wyraźnymi objawami szaleństwa. Nawet policjanci, zahartowani przy wypadkach i lekarze przybyli z karetką pogotowia, nie mogli patrzeć na ofiary palące się, którym nie można było udzielić żadnej pomocy.

Dopiero na drugi dzień przystąpiono do usunięcia trupów ze szczałków spalonego wozu. Ustalono, kto jechał a u t e m. Byli to dwaj mężczyźni: 39-letni Jufjan Andel, właściciel wozu i 42-letni Jerzy Capron. Spaloną kobietą okazała się Magdalena Cassauben. Drugą, która wypadła z auta, a później rzuciła się na pomoc, była jej córka 15-letnia Lucyna, popalona na całym ciele i jak się okazało mająca w dwóch miejscach złamaną rękę. Stan jej jest beznadziejny i dogorywa ona w szpitalu.

RADJO.

WARSZAWA 7 kwietnia

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Płyty gramofon. 7.35 Dziennik por. 7.40 Płyty gramof. 7.55 Chwilka gospod. domowego. 8.00 Program na dzień bieżący. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.50 Repertuar teatrów warszawskich. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Koncert zespołu salonowego Brezi Dorian. 12.30 Wiadom. meteorol. 12.36 D. c. koncertu. 12.55 Dziennik połudn. 15.25 Wiadom. o eksporcie polskim. 15.30 Wiadomości gospod. 15.40 Chwilka strzelecka. 15.55 Chwilka lotnicza i przeciwigazowa. 16.00 Audycja dla chorych ze Lwowa. 16.40 Francuski. 16.55 Transmisja z Poznania. 17.40 Reportaż ze Lwowa. 18.00 Nabożeństwo ze Lwowa. 19.00 Program na dzień następn. 19.05 Rozmaitości. 19.25 Recytacje poezji. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.47 Dziennik wieczorny. 20.00 Myśli wybrane. 20.02 Koncert wiosenny. 21.00 Skrzynka pocztowa techn. 21.20 Koncert chopinowski. 22.00 Odczyt w jęz. włoskim p. t. „Polekość Pomorza”. 22.15 Płyty gramofonowe. 23.00 Wiadom. meteor. dla komun. lotn. i komun. policyjny. 23.05 Muzyka taneczna.

KATOWICE 7 kwietnia

7.00 Aud. poran. z Warsz. 11.35 Program na dzień bieżący. 11.40 Codzienny przegląd prasy polskiej z Warsz. 11.50 Wiadomości bieżące. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Transmisja z Warszawy. 15.20 Wiadomości gospod. 15.25 Komunikaty z Warszawy. 15.40 Płyty gramofonowe. 16.00 Audycja dla chorych ze Lwowa. 16.40 Francuski. 16.55 Skrzynka pocztowa. 17.40 Reportaż z Warsz. 18.00 Nabożeństwo z Wilna. 19.05 Program na dzień nast. 19.05 Rozmaitości. 19.10 Odczyt. 19.25 Transmisja z Warszawy. 19.43 Wiadomości sport. 19.47 Transm. z Warszawy.

NIEZWYKŁA WIGILJA

OPOWIADANIE

Tłumaczyła z rosyjskiego
Marja Grabowska.

.....Bywają... — zaczął swe opowiadanie Mikołaj Aleksandrowicz — sympatje i antypatje tak nieprzewidywalne, że niepodobna ich słumić żadnymi sposobami, zaczerpnętemi z tego tu miejsca — i, mówiąc to, Mikołaj Aleksandrowicz stuknął się palcem w czoło. N. p. ja, mówiąc szczerze, oświadczenie zbyt dobrego nie mogę się pochwalić, ale znów taki bardzo zły to nie jestem, miałem jednak w swym życiu jedną antypatję, której w żaden sposób przewidywać nie byłem w stanie i której, co dziwniejsze dotąd pozbyć się nie mogę, chociaż od jej początku dużo wody upłynęło.

A sobie to jeszcze muszę powiedzieć, że ja nigdy w mem życiu świadomie nikogo nie skrzywdziłem, ani nikomu nie zaszkodziłem, ale osobistości, o której mówię nieraz z rzetelnym zadowoleniem przystawiałem stołka. W rzeczywistości jednak ten wstrętny dla mnie człowiek mnie oświadczenie nie zrobił nigdy nie złego, a spotkaliśmy się ze sobą zaledwie dwa razy w życiu i to na bardzo krótko.

Na początku sześćdziesiątych lat zeszłego wieku, bataljon, w którym służyłem, jako świeżo mianowany poruc-

nik, stał w małej polskiej mieścinie, leżącej przy kolei żelaznej.

Przyjemności nie było żadnych, a więc dla niejednego z nas wojskowych przyjaciele i odeszcie pociągu, a zatrzymywały się tam tylko towarowe, lub towarowo-osobowe — stanowiło jedyną rozrywkę.

W wigilię Bożego Narodzenia 1863 roku siedziałem sobie w ciepłym pokoju i kleiłem koszyczkę na choinkę dla dzieci komendanta naszego pułku, gdy wszedł dyżurny z oznajmieniem, że pociąg dochodzi na stację. Jak siedziałem bez mundur, zarzućmiem prędko szynel i pobiegłem popatrzeć na pociąg, ciesząc się nadzieją, że może zobaczę coś ciekawego. Dzień był cichy i szary, prószki drobny puszysty śnieg, a ja lubię taki czas i zawsze wtedy nie wiem dla czego ja sam chciałbym mieć taką czyścistą duszę, jak ów śnieg, lecący z nieba.

Na stację wjechał pociąg złożony z kilku wagonów towarowych i jednego osobowego na samym końcu. Jeszcze się nie zatrzymał na stacji, gdy z ostatniego wagonu wyskoczył oficer wysokiego wzrostu szczupły, a na jego twarzy malowało się wielkie zakłopotanie. Szybko zbliżył się do mnie i przywitawszy pytał o mieszkanie naszego komendanta, z którym natychmiast chciał się zobaczyć. Wskazałem mu domek niedaleko stacji, ale ostrzegłem: — Nie zdąży pan zobaczyć się z nim, bo pociąg zaledwie trzy albo cztery minuty zatrzymuje się na stacji.

— Zatrzyma się dłużej — odrzekł oficer pewny siebie i podążył pewnym służbistym krokiem ku domowi komendanta.

— Oho, — pomyślałem — a więc to osoba władzą posiadająca — i naturalnie zaciekało mnie kto to, co to i po co on tutaj. Minęło z dziesięć minut, a konduktor rzeczywiście nie dawał sygnału do odjazdu, tylko coś szeptał ze służbą kolejową i rzucił dyskretnie, a podejrzliwe spojrzenia w stronę ostatniego wagonu. Zaciekawiony przeszedłem przez peron i skierowałem się ku ostatniemu pasażerskiemu i przede wszystkim zobaczyłem, że był to wagon pierwszej klasy, na którego platformach po obu stronach stali, gdyby dwie statuy, dwaj żandarmi z obnażonymi szablami. Zaintrygowany co z tego będzie, zacząłem przechadzać się zwolna po peronie.

Wtem patrzę, a tu nasz komendant z owym oficerem dąży szybko na stację i rozmawiają z wielkim ożywieniem, a na twarzy naszego pocziwego, dobrodusznego komendanta, również jak i na twarzy owego oficera widać wielkie zakłopotanie. Po chwili obydwoj podeszli do mnie, a komendant odezwał się w te słowa:

— Mikołaju Aleksandrowiczu, natychmiast odwieziesz pan tym pociągiem przestępców politycznych do Wilna. Nie wolno im nigdzie wysiadać, nie wolno z nikim rozmawiać, ani nikomu coś doręczać. W Wilnie oddasz się pan pod

dyspozycję oficera, który tam na pana czekać będzie.

Stanąłem jak wryty, zaskoczony niespodziewanie tym rozkazem komendanta, któremu powiedziałem szczerze, że nie mogę jechać, bo munduru nawet nie mam na sobie.

— Pojedziesz pan natychmiast i zaraz następnym pociągiem powrócisz. — Tak być musi.

Nie było co robić. Zrobiłem zwrot i wskoczyłem do wagonu, a pociąg ruszył natychmiast.

Zaczynało zmierzchać, więc gdy się znalazłem w przedziale salonikowym nie mogłem zrazu nie rozpoznać. Dopiero po chwili ujrzałem siedzących przy stoliku pod oknem trzech mężczyzn o typowych polskich twarzach. Dwóch z nich miało na sobie krótkie kożuszki myśliwskie i futrzane czapki z nausznikami, — trzeci zaś olbrzymiego wzrostu był w sobolowym futrze i bobrowej czapce na głowie.

Zaden z nich ani drgnął, gdy wszedłem. Zawahałem się chwilę co mi wypada zrobić — ukłonić się, czy nie ukłonić, ale gdy pomyślałem, że role moja skończy się zaraz na następnej stacji, uzbroidłem się w cierpliwość i milcząc stanąłem przy oknie. Wściekły byłem w duszy. Złość mnie brała i na zwierzechność moją i na owego oficera, który mi narzucił taki wstrętny obowiązek i na tych Polaków, których konwojowałem, a do których w owym czasie nie żywiłem przychylnych uczuć. (Dcn.)